

Tid for lek og læring –Notat fra Abelia til Familie- og kulturkomiteen

Abelia er NHO sin landsforening for kunnskaps- og teknologibedrifter med 1770 medlemsbedrifter. Blant disse er Espira, Kanvas og Frelsesarmeen sine barnehager med 150 barnehager til sammen.

Slik vi ser det, er det mye bra i Stortingsmeldingen. Samtidig er det områder vi stiller spørsmålstegn ved, og som helt klart bør utdypes og konkretiseres, bl.a. i ny rammeplan. Allikevel mener vi at Stortingsmeldingens fokus på barnehagens innhold, læring, språk og ikke minst kvalitetsforskjeller i barnehagene, er viktige og må tas på alvor. Dette er med å gi en viktig retning for innholdet i ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Videre vil tilstrekkelig antall kompetente ansatte være en viktig forutsetning for en god barnehage.

Barnehagens historie og tradisjoner

Vi i Norge kan være svært stolte av barnehagesektoren vår. Hele 9 av 10 barn går i barnehage, og nesten alle barn går i barnehage de siste årene før skolestart. Veldig mange av Norges over 6000 barnehager har svært kompetente ansatte og driver barnehager med godt innhold, som både gir barna et godt hverdagsliv og som rustet dem godt for fremtiden.

Ny kunnskap om barns utvikling og læring

Nyere forskning viser oss imidlertid at det er store kvalitetsforskjeller på innholdet i norske barnehager. Forskjellene ser ut til å være særlig knyttet til prosesskvalitet, dvs. måten de ansatte i barnehagen møter barna på, både i lek, lærings-, omsorgs- og dannelsesprosesser.

Endrede behov i samfunnet

Ludvigsen-utvalget anbefaler fire kompetanseområder for å ruste dagens barn og unge for framtidens samfunn. Barnehagen kan og bør være med på å legge et godt grunnlag på alle disse fire områdene, og rammeplanen bør støtte opp om disse:

- fagspesifikk kompetanse
- kompetanse i å lære
- kompetanse i å kommunisere, samhandle og delta
- kompetanse i å utforske og skape

Våre kommentarer til meldingen

Områder i meldingen vi ønsker å fremheve som positive

- Krav til progresjon i arbeidet, bl.a. gjennom en tydeliggjøring av tilbud til de eldste og de yngste.
- Tydeliggjøring av barnehagens ansvar for systematisk arbeid med språk.
- Revidering av innholdet i fagområdene, inkl. satsing på realfag.
- Fokus på et godt omsorgs- og læringsmiljø, inkl. håndtering av mobbing og ansvar for barn med særlige behov.
- Tydeliggjøring av barnehagens ansvar for å gi barn daglig fysisk aktivitet og sunt kosthold i barnehagen.
- Tydeligere ansvarsbeskrivelser for forskjellige ansattgrupper.

Områder i meldingen vi er avventende til

- Språknorm: Dette er ett av punktene i Stortingsmeldingen som har skapt størst uro i deler av barnehagesektoren. Det kommer ikke tydelig nok fram i Stortingsmeldingen hva en slik norm

skal være/ikke være. Det sies at den skal være veiledende og at den skal beskrive «typisk språkkompetanse» hos en femåring. Den skal derimot ikke inneholde resultatmål for enkeltbarns utbytte. Vi anbefaler at en slik norm blir utarbeidet i samarbeid med gode forskningsmiljøer, og at barnehagesektoren blir tatt med i vurderinger og arbeid. I arbeidet med å utarbeide en norm bør også rapporten: «Vurdering av verktøy som brukes til å kartlegge barns språk i norske barnehager» - 2011 brukes som bakgrunnsdokument.

- Barnehagen som skoleforberedende arena: Barnehagen er en svært viktig start på barnas utdanningsløp. En god barnehage, med et godt innhold, vil kunne gi barnet viktige kompetanser, både på kort og lang sikt. Vi ønsker allikevel at det blir lagt til grunn et «varsomhetsprinsipp» i forbindelse med å definere det siste barnehageåret som et skoleforberedende år. Rammeplanen må tydeliggjøre at skoleforberedelse i barnehagen bør ta utgangspunkt i en helhetlig tilnærming til Ludvigsen-utvalgets fire kompetanseområder.
- Flerspråklighet som utfordring: Vi mener det er svært positivt at arbeid med språk og tydeliggjøring av barnehagens ansvar for språkstimulering og norskerfdigheter før skolestart er vektlagt i Stortingsmeldingen. Det er allikevel viktig å påpeke at flerspråklighet er en ressurs og en styrke, både for enkeltmennesket og for samfunnet.

Vi ser et klart behov for en ny og bedre rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver og mener Meld. St. 19 kan være et godt utgangspunkt for dette arbeidet.

Oslo, 28. april 2016

for Abelia,

Håkon Haugli
Administrerende direktør

Knut Erik Beyer-Arnesen
Fagsjef utdanningspolitikk

